



Svar på Minna Kuuselas och 17 andra ledamöters motion om att avstå från användningen av glyfosatbaserade bekämpningsmedel

VD/5561/00.02.00.03/2020

TeA/HW/HB/SN/LS/JT/KW

Minna Kuusela och 17 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Användningen av glyfosat leder till en radikal minskning av antalet pollinerande insekter. Minskningen av pollinerande insekter har i flera undersökningar konstaterats vara ett av de största problemen i nuläget. För att pollineras är 90 % av jordens alla växter och 75 % av alla grödor beroende av djur. Minskningen av pollinerande insekter innebär en direkt minskning av föda. Glyfosat lagras också i organen hos husdjur och människor och bidrar därmed direkt och indirekt till uppkomsten av ett flertal sjukdomar.

Glyfosat är Finlands mest populära medel för ogräsbekämpning och det används ca 850 ton om året. Vanda stad använder tyvärr fortfarande det på till exempel trafikgrönområden, också vid gång- och cykelleder som används av människor och sällskapsdjur, samt i bekämpningen av jätteloka. I städer kan användningen av glyfosat dock ersättas med mekaniska och termiska metoder. Termiska metoder är bland annat svedning, hett vatten, het ånga och het luft. Vi är medvetna om att en del metoder är dyrare än glyfosat, men teknikerna och medlen utvecklas hela tiden. Vanda stad bör i denna oroväckande situation också på nytt se över tidigare jämförelser och undersöka nya möjligheter.

Vi ledamöter som undertecknat motionen föreslår att Vanda stad helt avstår från användningen av glyfosatbaserade bekämpningsmedel och i all ogräsbekämpning går över till mekaniska och termiska metoder samt miljövänligare preparat.”

Stadsfullmäktige 15.06.2020 § 24

Stadsmiljöns verksamhetsområde konstaterar följande i sitt svar:

I Vanda stad finns omkring 1600 kilometer gator och leder och omkring 860 hektar parker. Utmed gatorna finns s.k. gatugrönområden och i parkerna omfattande gröna ytor som kräver skötsel.

På riksomfattande nivå rör sig mängden glyfosat som används på grönområden i tätorter kring en procent av den totala mängden glyfosat som används årligen. Mängden bekämpningsmedel som används på Vandas grönområden är endast liten och man strävar också hela tiden efter att minska deras användning. Ogräsbekämpningen inleds redan då grönområdena planeras och anläggs genom att det används sådana växtarter som klarar sig bra, friskt plantmaterial och ogräsfria växtunderlag övertäckta med bark. I underhållsskedet rensas ogräset i parkernas busk- och perenngrupper i huvudsak bort för hand och gräsområdenas ogräs bekämpas inte alls. Växtsjukdomar eller -skadegörare bekämpas inte i grönområdena.

I gatugrönområdena måste man ändå använda en del bekämpningsmedel, eftersom ogräsvegetationen ofta täcker utsikten i korsnings- och skyddsvägsområdena och försvårar skräpinsamlingen i gatugrönområdena och det övriga underhållet och renhållningen. En del av dem som rör sig på gång-



och cykeltrafiklederna upplever också de fästingar som kan finnas i igenvuxna stenläggningsområden och eventuellt fastna i fötterna eller i pälsen på sällskapsdjur som obehagliga, till och med skrämmande. Ogräsbekämpningen på gatugrönområdenas stenläggningar kan inte ersättas med ogrärensning, eftersom det är mycket dyrt och ineffektivt att rensa ogräs på stenläggning för hand (ogräsväxterna växer upp på nytt till och med på några dagar) och är förknippat med betydande risker vad gäller arbets säkerheten (trafiken och avgaserna).

I parkområdena används glyfosatbaserade bekämpningsmedel endast för att bekämpa jättelokan. Jättelokan är en invasiv främmande art som orsakar allvarliga allergiska hudreaktioner. För tillfället är bekämpningsmedel den enda fungerande metoden för att bekämpa jättelokan. Att upphöra med bekämpningen anses leda till att den här främmande invasiva arten kommer åt sprida sig okontrollerat.

Alternativa bekämpningsmedel, till exempel ättiksyra och pelargonsyra, har visat sig vara mindre effektiva växtskyddsmedel än glyfosat i stadsmiljön. Dessutom kan vissa gifthalter i dessa medel vara starkare än glyfosat. Alternativa bekämpningsmetoder, som varmvattenbehandling eller bränning kunde tillämpas i en del områden, men dessa metoder är dyra och lämpar sig inte som åtgärder i områden, där det kan förekomma annan trafik och/eller människor under den tid som åtgärderna genomförs. Dessutom måste till exempel varmvattenbehandling utföras flera gånger under växtperioden. Priset för de alternativa metoderna blir lätt omkring tiofalt högre jämfört med glyfosatåtgärder. Det här skulle betyda ett årligt tilläggsfinansieringsbehov på över en halv miljon euro för Vandas underhåll av grönområden. Om man avstod från användningen av glyfosat skulle det samtidigt betyda att kostnaderna för underhållet av gatugrönområden skulle öka oproportionerligt, med uppskattningsvis till och med 50 %.

Dessutom lämpar sig de alternativa metoderna tyvärr inte för bekämpningen av jättelokan, eftersom bränningen av vegetationen får jordstammarna att förgrena sig och växtligheten skulle troligtvis spridas sig till ett allt större område. Att avlägsna jordstammarna är ingen effektiv bekämpningsmetod, eftersom jättelokan börjar växa på nytt också från en liten rotbit som blivit kvar i jorden och grävningsarbetet förbättrar möjligheterna för den fröbank som redan finns i jorden att bilda nya plantor. Dessutom skulle fler massiva grävningsarbeten på olika håll i Vanda vara en ytterst stor belastning för miljön och förstöra den naturliga växtligheten och djurvärlden. Det finns också en risk för att jättelokan sprider sig till allt fler områden med schaktmassor.

Vanda stad använder glyfosatbaserade växtbekämpningsmedel i mycken liten skala och utgående från noggrant övervägande i den egna verksamheten. Vid underhållet inom Vanda stad förstår man problemet med bekämpningsmetoder som inriktas på ogräsväxter, men är tillsvidare inte helt färdig att avstå helt från användningen av glyfosatbaserade växtbekämpningsmedel. Underhållet följer hela tiden med utvecklingen av nya bekämpningsmedel och bekämpningsmetoder. Alla bekämpningsmedel som används av underhållet i Vanda är godkända för detta användningsändamål både av myndigheterna i Finland och EU. Alla personer som genomför besprutningar med bekämpningsmedel och övervakar arbetet har avlagt en växtskyddsexamen.

Stadsstyrelsen 8.2.2021 § 24

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsfullmäktige beslutar att

- a) ge ledamoten Minna Kuusela och de 17 andra ledamöterna som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsområdets förslag,
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

**Beslut:**

Stadsstyrelsen beslutade enhälligt att remittera ärendet för beredning.

Stadsmiljöns verksamhetsområde konstaterar följande i sitt svar:

På Vandas gatu- och grönområden används bekämpningsmedel endast i liten skala och man försöker fortfarande systematiskt minska deras användning. EU har för tillfället tillåtit användningen av glyfosat fram till 15.12.2022. Tillsviare har det inte funnits något tekniskt-ekonomiskt alternativ som skulle lämpa sig för bekämpningen av invasiva främmande arter i gatugrönområden och parkområden, med beaktande av de ytterst begränsade anslag som står till förfogande för underhållet av det offentliga stadsrummet.

I parkområdena används glyfosat endast vid bekämpningen av jättelokan (som orsakar allvarliga allergiska reaktioner), eftersom användningen av glyfosatbaserade bekämpningsmedel är den enda metoden som åtminstone i någon mån fungerar. Varmvattenbehandlingarna eller de alternativa bekämpningsmedlen har inte visat sig fungera och att helt upphöra med bekämpningen skulle leda till att jättelokan som klassats som en invasiv främmande art skulle breda ut sig okontrollerat i stadens område.

De bekämpningsmedel som kallas naturenliga, till exempel pelargonsyra, har tyvärr utgående från försök inte visat sig fungera och som bekämpningsmedel är de dessutom giftigare än glyfosat. Utgående från försök är varmvattenbehandling en fungerande metod vid bekämpningen av ogräs i gatugrönområden och den används på vissa ställen, men dess nackdel är den höga prisnivån. En mer omfattande användning av metoden skulle kräva en tilläggsfinansiering på över en halv miljon euro årligen för gatugrönområdenas underhåll och tillsviare kan denna tilläggskostnad inte kompenseras med anslag från serviceområdets för gator och parker driftsekonomi. Möjligheterna att öka användningen av varmvattenbehandling utreds ändå fortfarande.

Enligt Vandas nya stadsstrategi som just godkänts sörjer man för naturens mångfald och stadsmiljöns verksamhetsområde tar detta på fullt allvar. Därför försöker vi aktivt öka användningen av varmvattenbehandling i gatugrönområdena samtidigt som vi följer med både EU-lagstiftningen och utvecklingen när det gäller bekämpningsmetoder och bekämpningsteknologier.

Vanda måste göra upp en noggrannare plan som innehåller metoder och kostnadsberäkningar, ifall det blir aktuellt att avstå från glyfosat.

Stadsstyrelsen 28.3.2022 § 20**Förslag framlagt av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:**

Stadsfullmäktige beslutar att

- a) ge ledamoten Minna Kuusela och de 17 andra ledamöterna som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsområdets förslag,
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Behandling:

Biträdande stadsdirektören för stadsmiljön kompletterade sitt förslag genom att lägga till följande i slutet på fullmäktigemotionssvaret:



Vanda måste göra upp en noggrannare plan som innehåller metoder och kostnadsberäkningar, ifall det blir aktuellt att avstå från glyfosat.

Beslut:

Det kompletterade förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 25.4.2022 § 13

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilaga:

- Minna Kuuselas och 17 andra ledamöters motion om att avstå från användningen av glyfosatbaserade bekämpningsmedel

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Henry Westlin, stadsingenjör, tfn 0400 417436, fornamn.efternamn[at]vantaa.fi